

ZESZYTY
CYRYLO-
METODIAŃSKIE
CYRILLO-METHODIAN PAPERS

∴∴∴ OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE
ETYKI PUBLIKACJI I NADUŻYĆ

Wersja 3.0: czerwiec 2024

OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE ETYKI PUBLIKACJI I NADUŻYĆ

Redakcja Zeszytów Cyrylo-Methodiańskich wspiera oryginalne badania naukowe i intelektualną uczciwość. Autorzy nadesłanych prac powinni formułować istotne postulaty badawcze i próbować odpowiadać na ważne pytania naukowe, a nie przedstawiać zebrane dane.

Czasopismo zobowiązuje się wypełniać wysokie standardy etyczne na wszystkich etapach procesu wydawniczego. Nasze główne zasady to:

- uczciwość we wszystkich aspektach badań i dyskusji naukowych;
- staranność i skrupulatność w przygotowaniu tekstu do złożenia;
- przejrzystość prezentowanych myśli, co dotyczy również zastosowanych metod, zebranych danych, hipotez i teorii;
- szacunek i otwarta komunikacja z przedstawicielami i potencjalnymi czytelnikami czasopisma.

Celem czasopisma jest przestrzeganie **podstawowych praktyk Komisji ds. Etyki Publikacji (COPE)**. Bierzemy również pod uwagę wytyczne dla redaktorów zawarte w **Zestawie zasad etyki wydawniczej (PERK)** firmy Elsevier. Możliwe przypadki niewłaściwego postępowania są rozpatrywane zgodnie ze **schematami blokowymi COPE (schematy w języku polskim)**.

ETYKA WYDAWNICZA

KODEKS ETYCZNY – ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Wszystkie ważniejsze decyzje Zespołu Redakcyjnego są aprobowane przez Redaktora Naczelnego (patrz rozdział **Jak działamy**).

Redakcja dokłada wszelkich starań, aby zapewnić wysoką jakość publikowanych artykułów. Przed wysłaniem tekstu do recenzji jest on najpierw oceniany przez redakcję pod kątem jego walorów formalnych i merytorycznych (zgodność z wartościami czasopisma, wytycznymi autorskimi oraz zakresem tematycznym). Redakcja może podjąć decyzję o odrzuceniu tekstu przed dalszą recenzją. Do dalszych etapów procesu wydawniczego przyjmowane są wyłącznie oryginalne, poprawne językowo i metodologicznie materiały. Tekst, który nie został przyjęty do druku, może być przechowywany w archiwum czasopisma, ale w żadnym wypadku nie może być wykorzystywany w jakimkolwiek celu bez zgody autora.

Korespondencję z autorami w imieniu Zespołu Redakcyjnego prowadzi Redaktor Naczelny lub Zastępca Redaktora.

Na wszystkich etapach procesu wydawniczego redakcja bierze pod uwagę wyłącznie kryteria merytoryczne i językowe. Oceny o charakterze osobistym, np. odwoływanie się do narodowości, religii, światopoglądu lub płci autorów jest niedozwolone.

Redaktor wyznaczony do opracowania nadesłanego tekstu jest również odpowiedzialny za usunięcie wszystkich elementów, które potencjalnie mogą ujawnić tożsamość autora (np. imię i nazwisko oraz afiliacje, odnośniki, dane w obrazach lub metadanych) przed wysłaniem tekstu do recenzentów. Jeżeli redaktor przez pomyłkę lub zaniedbanie nie usunął wszystkich elementów odnoszących się do tożsamości autora, oferta recenzji zostaje wycofana i należy wyznaczyć innego recenzenta.

Poufność informacji otrzymanych na wszystkich etapach procesu publikacji jest ściśle przestrzegana.

Redakcja powinna unikać jakiegokolwiek konfliktu interesów, jest to jednak nieuniknione w sytuacji, gdy artykuł składa autor z UMCS lub członek Zespołu Redakcyjnego lub Rady Naukowej. W takich przypadkach odpowiedzialność za zapewnienie przejrzystości redagowania i recenzowania spoczywa na Redaktorze Naczelnym i/lub Zastępcy Redaktora (zobacz rozdział [:Proces recenzowania krok po kroku](#)).

Redakcja poważnie traktuje wszelkie zgłoszone zarzuty, stanowiące potencjalne naruszenie zasad czasopisma.

KODEKS ETYCZNY – AUTORZY

Przesyłając tekst do Zeszytów Cyrylo-Methodiańskich, autor oświadcza, że jego praca jest oryginalna i nie jest aktualnie złożona do innego czasopisma oraz że przysługują mu do niej nieograniczone prawa autorskie, w tym ilustracji, grafik, wykresów itp., które są następnie przenoszone do czasopisma. Zgłoszenie tekstu jest równoznaczne z akceptacją przez autora podstawowych zasad i kodeksu etycznego czasopisma, w tym świadomości podjęcia możliwych działań w przypadku podejrzenia plagiatu, guest authorship lub ghostwriting.

Autorzy ponoszą pełną odpowiedzialność publiczną za opublikowane prace. W przypadku autorstwa zbiorowego każdy ze współautorów będzie odpowiedzialny za określoną część pracy.

Jeśli mamy do czynienia ze współautorstwem pracy, w rozdziałach otwierających lub w przypisie należy podać indywidualny wkład (merytoryczny, a nie procentowy) każdego z autorów.

W przypadku współautorstwa do nadesłanego tekstu należy również dołączyć podpisane oświadczenie każdego z autorów, że zgadza się z treścią pracy i jej publikacją w czasopiśmie.

Autorzy są zobowiązani do wyjaśnienia Redakcji wszelkich ewentualnych wątpliwości dotyczących ich nazwiska i afiliacji, w tym transkrypcji ich imion na alfabet łaciński oraz tłumaczenia ich afiliacji na język angielski. Jeśli przesłana praca przedstawia zmodyfikowaną wersję starszej publikacji, należy to wyraźnie zaznaczyć, podając szczegóły dotyczące pierwszej wersji.

Autorzy są zobowiązani do podania, w stosownych przypadkach, informacji o źródłach finansowania pracy, wkładzie instytucji i stowarzyszeń naukowo-badawczych lub innych podmiotów. Główna odpowiedzialność za prawdziwość tych informacji spoczywa na autorze przesyłającym tekst.

Autorzy zobowiązani są do poprawiania błędów / problemów technicznych w nadesłanych tekstach. Po zakończeniu procesu recenzji każdemu autorowi przesyłane są wszelkie merytoryczne uwagi zawarte w recenzjach. Następnie autor powinien zaakceptować lub odmówić wprowadzenia poprawek / modyfikacji do swojej pracy. Jeżeli Redakcja będzie prosić o dokonanie w pracy korekty / uzupełnienia (z rekomendacji recenzenta lub Redakcji), a autor odmówi, Redaktor Naczelnym może formalnie wycofać tekst z publikacji.

W przypadku zauważenia przez autora błędów / istotnych braków w pracy po jej opublikowaniu, zachęca się go do przygotowania sprostowania, które powinno zostać opublikowane w kolejnym numerze czasopisma. Ostateczna treść sprostowania jest zatwierdzana przez Zespół Redakcyjny.

KODEKS ETYCZNY – RECENZENCI

Recenzenci, do których zwróciło się czasopismo, mogą wyrazić zgodę na zrecenzowanie artykułu na podstawie dobrej woli. Informuje się ich, że czasopismo nie pobiera od autorów żadnych opłat za składanie, recenzowanie, przetwarzanie i publikację tekstów.

Wyrażając zgodę na recenzowanie określonego tekstu, recenzent akceptuje podstawowe zasady i kodeks etyczny czasopisma. Recenzent przyjmuje również odpowiedzialność za zachowanie maksymalnej poufności podczas procesu recenzowania, w tym nieudostępnianie innym podmiotom żadnych istotnych informacji dotyczących recenzowanego tekstu.

Recenzent ma obowiązek poinformować Redakcję o podejrzeniu nieprawidłowości. W przypadku podejrzenia rozpoznania autora pracy zgłoszonej do recenzji, recenzent jest zobowiązany skontaktować się z Redakcją i odrzucić propozycję recenzji.

Recenzenci rozważają propozycję recenzji pod kątem własnej wiedzy i możliwości, następnie akceptują lub odmawiają zapoznania się z tekstem. Recenzent może zaproponować innego (bardziej odpowiedniego) recenzenta lub zasygnalizować potrzebę dalszej recenzji tekstu.

Każdy recenzent ustala czas na przeczytanie i przejrzenie tekstu, omawia z członkiem Zespołu Redakcyjnego przewidywany termin ukończenia recenzji. Zwyczajową praktyką czasopisma jest oczekiwanie na recenzję do dwóch miesięcy. W przypadku opóźnienia, kwestia skierowania do kolejnego ewentualnego eksperta jest rozstrzygana pomiędzy recenzentem a Redakcją.

Recenzent jest zobowiązany do wydania opinii merytorycznej o recenzowanym tekście. Po wyrażeniu zgody na recenzowanie pracy otrzymuje tekst wraz z formularzem recenzenta. Jego ocena powinna zawierać odpowiedzi na pytania zadane w formularzu recenzenta. Recenzja może, ale nie musi, zawierać dodatkowe uwagi, pytania i/lub zalecenia dla autora lub Zespołu Redakcyjnego.

Recenzja musi zawierać jednoznaczną konkluzję, czy praca jest rekomendowana do publikacji w obecnej postaci, odrzucona przez recenzenta lub wymaga drobnych lub większych poprawek. Recenzent może zaproponować dodatkową recenzję tekstu po wprowadzeniu sugerowanych poprawek przez autora.

Zgodnie z informacjami zawartymi w sekcji **Proces recenzowania krok po kroku**, zalecenia recenzenta nie są wiążące dla Zespołu Redakcyjnego. Przed podjęciem ostatecznej decyzji dotyczącej nadesłanego tekstu Zespół Redakcyjny rozpatruje wszystkie nadesłane recenzje i rozważa zawarte w nich argumenty. Jeżeli recenzje różnią się znacznie, Zespół może zaprosić trzeciego recenzenta w celu uzyskania dodatkowej opinii przed podjęciem ostatecznej decyzji. Wszelkie ostateczne decyzje dotyczące opublikowania lub odrzucenia artykułu lub wszczęcia dochodzenia w sprawie ewentualnych nadużyć należą do Redaktora Naczelnego.

Chociaż zalecane jest podpisanie recenzji przez recenzenta, możliwe jest przesłanie niepodpisanego formularza recenzji za pośrednictwem platformy internetowej czasopisma lub pocztą elektroniczną (z adresu e-mail recenzenta znanego Zespołowi Redakcyjnemu) do członka Zespołu Redakcyjnego. W każdym przypadku recenzja musi zawierać nazwiska recenzentów oraz datę jej zakończenia.

Wszystkie otrzymane recenzje są katalogowane w archiwum czasopisma.

Recenzent nie może wykorzystywać ocenianych tekstów lub ich fragmentów do własnych celów bez pisemnej zgody autora.

Szczegółowy opis procedur recenzowania znajduje się w rozdziale **Proces recenzowania krok po kroku** na stronie internetowej czasopisma.

KODEKS ETYCZNY – RADA NAUKOWA

Członkowie Rady Naukowej ponoszą odpowiedzialność za zgłaszanie wszelkich nieprawidłowości lub nadużyć zauważonych w codziennym prowadzeniu czasopisma. W takich przypadkach mogą zwrócić się do Redaktora Naczelnego, Zastępcy Redaktora lub Dyrektora Wydawnictwa UMCS.

Każdy członek Rady Naukowej postępuje zgodnie z polityką czasopisma oraz Oświadczeniem o etyce publikacji i nadużyciach oraz może sugerować dalsze wzmocnienie zasad etycznych czasopisma. Członkowie Rady poważnie traktują wszelkie podniesione zarzuty, mogące potencjalnie naruszać zasady czasopisma.

Członkowie Rady Naukowej mogą pełnić rolę recenzentów, jeśli Redaktor Naczelny zwróci się do nich o zrecenzowanie konkretnego artykułu lub o złożenie ich własnej pracy do publikacji w czasopiśmie. W takich przypadkach członkowie Rady nie powinni mieć żadnej wiedzy ani wpływu na proces recenzji przesłanej przez nich pracy.

Członków Rady Naukowej wybierają współredaktorzy czasopisma. W przypadku znacznego uszczerbku na reputacji naukowej, moralnej lub zarzutów karnych wobec członka Rady, Zespół Redakcyjny może podjąć decyzję o jego wykluczeniu. W takim przypadku Redaktor Naczelny informuje pisemnie członka Rady o jego wykluczeniu z Rady Naukowej Zeszytów Cyrylo-Methodiańskich. Pismo formalne powinno zawierać datę odwołania członka Rady przez Zespół Redakcyjny.

Członkowie Rady Naukowej są zobowiązani do zachowania ścisłej poufności w istotnych sprawach redakcyjnych.

NADUŻYCIA I NIEWŁAŚCIWE POSTĘPOWANIE

ZAPOBIEGANIE NIEWŁAŚCIWEMU POSTĘPOWANIU: UWAGI OGÓLNE

Za niewłaściwe postępowanie uznajemy wszelkie zamiary nakłaniania innych do zaakceptowania jako prawdy czegoś, co nie jest prawdą. Zespół Redakcyjny i Rada Naukowa Zeszytów Cyrylo-Methodiańskich są wyczulone na wszelkie potencjalne ryzyko wypaczania badań i dyskusji akademickich poprzez niewłaściwe postępowanie.

W praktyce akademickiej nie zawsze można odróżnić nieporozumienia i niezamierzone rozbieżności od umyślnych intencji skutkujących niewłaściwym postępowaniem. Niemniej jednak czasopismo opiera się na uczciwości jako naczelnej zasadzie wszystkich uczestników procesu naukowego (autorów, redaktorów, członków Rady Naukowej, recenzentów i czytelników).

Poniższe, wyszczególnione przez czasopismo, praktyki skutkują działaniami, które podejmujemy w celu zapobiegania podejrzeniom lub oskarżeniom o nadużycia i wykroczenia. Ponieważ wykroczenia mogą przybierać różne, czasem bardzo złożone formy, naszą ogólną zasadą pozostaje kryterium zachowania uczciwości, otwartości, szacunku dla wszystkich kolegów akademickich i maksymalnej poufności.

PLAGIAT

Plagiat rozumiemy jako wykorzystanie cudzych pomysłów bez odnotowania tego (niezależnie od tego, czy te pomysły zostały opublikowane, czy nie, w formie drukowanej lub elektronicznej), np. gdy autor korzysta z pracy innego autora za jego wiedzą lub bez niej. Plagiat może mieć różny charakter – od dosłownego kopiowania całej pracy do parafrazowania kluczowych części innej pracy.

Wykorzystanie idei i pomysłów z innych własnych prac bez odnotowania tego jest uważane za **autoplgiat** (znany również jako *powielanie*).

Redakcja Zeszytów Cyrylo-Methodiańskich traktuje plagiat i autoplgiat jako poważne wykroczenie, będące próbą przedstawienia nadesłanej pracy (lub wyrażonych w niej idei) jako oryginalnej i nowej. Plagiat może wystąpić również w odniesieniu do innych rodzajów źródeł i nośników, takich jak ilustracje, grafiki, materiały pobrane ze stron internetowych lub zaczerpnięte z rękopisów, prezentacje, wykłady itp. Wszyscy autorzy przesyłający prace zawierające dodatkowe materiały powinni wskazać ich źródła i oświadczyć, że materiały te nie są chronione prawami autorskimi.

Po złożeniu artykułu do czasopisma, redaktorzy i recenzenci są zobowiązani do ujawnienia podejrzeń plagiatu lub oczywistych przypadków jego zaistnienia. Jeżeli Redakcja potwierdzi te zastrzeżenia, obowiązkiem Redaktora Naczelnego jest skontaktowanie się z autorem i zażądanie wyjaśnień. W przypadku niezadowolającego wyjaśnienia, pisemnego lub ustnego, czasopismo odrzuca nadesłaną pracę z prawem poinformowania instytucji autora o tym uchybieniu.

W przypadkach, gdy potrzebne jest szczegółowe zbadanie zarzutów plagiatu, czasopismo może skorzystać z pomocy członków Rady Naukowej, recenzentów zewnętrznych lub innych ekspertów.

Działania podejmowane w związku z podejrzeniem plagiatu w przesłanych tekstach

Od 2022 roku wszystkie artykuły przesłane do Zeszytów Cyrylo-Methodiańskich są przeglądane za pomocą oprogramowania *iThenticate*.

Redaktor w przypadku podejrzenia lub otrzymania od recenzenta informacji o podejrzeniu plagiatu w przesłanym tekście podejmuje następujące czynności proceduralne:

- inicjuje działanie mające na celu otrzymanie pełnej dokumentacji dowodowej, jeśli nie została jeszcze dostarczona;
- sprawdza stopień plagiatu, korzystając m.in. z oprogramowania antyplagiatowego, prostego porównania tekstów, czy bardziej szczegółowej analizy przypadków parafrazowania lub autoplgiatu.

W przypadku stwierdzenia oczywistego plagiatu redaktor informuje o tym Zespół Redakcyjny. Następnie Redaktor Naczelny żąda od autora pisemnych wyjaśnień.

W przypadku podania przez autora zadowolających wyjaśnień (np. niezamierzonego błędu, zbiegu okoliczności lub jakiegokolwiek uzasadnionego nieporozumienia), Redaktor Naczelny informuje o tym recenzentów i wyjaśnia sytuację w celu kontynuacji procesu recenzowania.

.....

Jeżeli autor przyznaje się do plagiatu lub jego wyjaśnienie jest niezadowolające, Redaktor Naczelny informuje o zaistniałej sytuacji redakcję i recenzentów oraz odrzuca dalsze procedowanie nadesłanej pracy. W przypadku jednoznacznego dowodu na plagiat Redaktor Naczelny może skorzystać ze swojego prawa do poinformowania instytucji naukowej autora lub/i Wydawnictwa UMCS o możliwości podjęcia dalszych działań przez zainteresowane strony.

W przypadku braku odpowiedzi ze strony autora, Redaktor Naczelny informuje o tym redakcję i recenzentów oraz odrzuca nadesłaną pracę. Może skorzystać ze swojego prawa do poinformowania instytucji naukowej autora lub/i Wydawnictwa UMCS o możliwości podjęcia przez zainteresowane strony dalszych działań.

W przypadku nieznacznego kopiowania prac innych autorów lub błędnej atrybucji, Redaktor Naczelny kontaktuje się z autorem i wyjaśnia potrzebę ewentualnego przerehabrowania lub podania dokładnej atrybucji przed dalszą recenzją nadesłanego tekstu.

W przypadku, gdy Zespół Redakcyjny nie stwierdzi plagiatu, Redaktor Naczelny informuje recenzentów o wyrażeniu zgody na kontynuację procesu recenzji.

Wszelkie działania powinny być prowadzone z poszanowaniem zainteresowanych stron i zgodnie z zasadą zachowania najwyższej poufności.

Działania podejmowane w związku z podejrzeniem plagiatu w opublikowanych pracach

W przypadku kontaktu czytelnika z czasopismem w sprawie zauważonego plagiatu podejmowane są następujące kroki proceduralne:

- Redaktor informuje czytelnika o wszczęciu dalszego postępowania przez Zespół Redakcyjny;
- Redaktor sprawdza informacje podane przez czytelnika, gromadzi pełną dokumentację dowodową i informuje Zespół Redakcyjny o sprawie, swoich ustaleniach i wstępnym wnioskach;
- Redakcja może podjąć dalsze dochodzenie w tej sprawie, korzystając m.in. z oprogramowania antyplagiatowego, porównania odpowiednich tekstów lub bardziej szczegółowej analizy w przypadkach parafrazowania lub autoplagiatu.

Jeśli Redakcja stwierdzi ewidentny plagiat, Redaktor Naczelny żąda od autora pisemnych wyjaśnień.

W przypadku podania przez autora zadowolającego wyjaśnienia (np. niezamierzonego błędu, zbiegu okoliczności lub jakiegokolwiek uzasadnionego nieporozumienia), czasopismo informuje pisemnie czytelnika o dochodzeniu i ostatecznym wnioskach Zespołu Redakcyjnego. Pismo może zawierać szczegółowe informacje o udzielonym postępowaniu, o ile nie narusza to zasady poufności.

Jeżeli autor przyznaje się do plagiatu lub jego wyjaśnienia są niezadowolające, Redaktor Naczelny rozważa wycofanie opublikowanej pracy. Informacja o rezygnacji powinna być wyraźnie umieszczona na stronie internetowej czasopisma, jak również w kolejnym numerze. Ponadto czasopismo informuje recenzentów pracy o przypadku nieusankcjonowanego plagiatu. Redaktor Naczelny może również skorzystać z przysługującego mu prawa do poinformowania instytucji naukowej autora lub/i Wydawnictwa UMCS, sygnalizując dalsze działania, które mogą być podjęte przez zainteresowane strony.

W przypadku braku odpowiedzi ze strony autora Redaktor Naczelny rozważa wycofanie opublikowanej pracy. Informacja o wycofaniu i braku odpowiedzi autora na zarzuty plagiatu powinna być wyraźnie umieszczona na stronie internetowej czasopisma, jak również w kolejnym numerze. Ponadto czasopismo informuje recenzentów pracy o przypadku nieusankcjonowanego plagiatu. Redaktor Naczelny może również skorzystać z przysługującego mu prawa do poinformowania instytucji naukowej autora lub/i Wydawnictwa UMCS, sygnalizując dalsze działania, które mogą być podjęte przez zainteresowane strony.

W przypadku nieznacznego kopiowania prac innych autorów lub błędnej atrybucji, Redaktor Naczelny kontaktuje się z autorem i wyjaśnia stanowisko czasopisma w zaistniałej sprawie. Czasopismo może uznać za stosowne opublikowanie sprostowania zawierającego odniesienia do oryginalnych artykułów. Jeżeli Redakcja ma podstawy sądzić, że pominięcie powołania się na tekst(y) oryginalny(e) było celowe, może skorzystać ze swojego prawa do poinformowania o sprawie jednostki naukowej autora lub/i Wydawnictwa UMCS. Oprócz poinformowania czytelnika o podejrzeniu plagiatu, czasopismo powinno również skontaktować się z autorem / autorami oryginalnej pracy w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.

W przypadku, gdy Redakcja nie znajdzie dowodów na plagiat, czasopismo informuje czytelnika o ustaleniach Redakcji i jej ostatecznym wniosku o pozostawienie publikacji bez zmian.

ANALIZA DANYCH I MANIPULACJA DANymi

Dane należy analizować w otwarty i uczciwy sposób. Obejmuje to wskazanie źródeł, z których dane zostały zebrane, a także jasno określoną metodologię analizy. Część dyskusyjna artykułu powinna zawierać omówienie kwestii możliwych ewentualnych zafałszowań i wyjaśnienie, w jaki sposób rozwiązano kwestie dotyczące gromadzenia danych i ich interpretacji. Należy pamiętać, że niewłaściwa analiza danych nie jest automatycznie uznawana za wykroczenie, jednak fabrykowanie lub fałszowanie danych jest traktowane jako poważne wykroczenie.

Oprócz fabrykowania i fałszowania danych traktujemy jako poważne wykroczenie wszelkie próby manipulowania nimi. Obejmuje to między innymi umyślne ignorowanie wcześniejszych badań na ten sam temat, podejrzaną brak odniesień do odpowiednich publikacji, celową nadinterpretację prezentowanych danych, umyślne stosowanie niepełnych / nieadekwatnych metod badawczych lub interpretacyjnych.

Po złożeniu artykułu do czasopisma redaktorzy i recenzenci są zobowiązani do wyrażenia swoich podejrzeń w związku z domniemaniem manipulacji danymi. Jeżeli Redakcja potwierdzi te zastrzeżenia, obowiązkiem Redaktora Naczelnego jest skontaktowanie się z autorem i zażądanie wyjaśnień. W przypadku braku lub niezadowalającego wyjaśnienia, pisemnego lub ustnego, czasopismo odrzuca nadesłaną pracę z prawem poinformowania o tym fakcie instytucji autora lub/i Wydawnictwa UMCS.

AUTORSTWO

Autorstwo jest uznawane za bezsprzeczny wkład intelektualny w koncepcję, analizę, interpretację i napisanie artykułu. W naszym rozumieniu żadna rutynowa praktyka, taka jak gromadzenie danych lub prezentacja wcześniej opublikowanych prac, nie powinna być kwalifikowana jako autorstwo akademickie. Autorzy ponoszą pełną odpowiedzialność publiczną za swoje opublikowane prace. W przypadku autorstwa zbiorowego każdy ze współautorów powinien być odpowiedzialny za określoną część pracy.

Wkład własny: W przypadku udziału więcej niż jednego autora w pracy należy podać indywidualny wkład (merytoryczny, a nie procentowy) każdego z autorów (np. *wkład poszczególnych autorów: AB odpowiada za koncepcję badania; CD zebrał przykłady. Obaj autorzy brali udział w redagowaniu tekstu lub: Złożono następujące deklaracje dotyczące wkładu poszczególnych autorów w badania: koncepcja pracy: pierwszy autor; analiza danych: drugi autor; napisanie tekstu: pierwszy i drugi autor*). Informacja ta powinna być opublikowana w artykule (w pierwszych rozdziałach lub w przypisie).

Zmiany autorstwa: Zgodnie z wytycznymi COPE, wszelkie zmiany autorstwa wymagają pisemnej zgody wszystkich autorów przesłanej indywidualnie bezpośrednio do Redaktora Naczelnego. Każdy z nich musi złożyć oświadczenie o akceptacji proponowanych zmian w autorstwie zgłoszonych tekstów lub opublikowanych artykułów. Autor korespondencyjny bierze odpowiedzialność za przedstawienie przekonującego powodu zmiany (zmian) i powinien koordynować kontakty między autorami a redaktorem naczelnym. Jeśli autorzy nie osiągną porozumienia, muszą skontaktować się z instytucją macierzystą w celu podjęcia ostatecznej decyzji; redaktorzy nie ponoszą odpowiedzialności za rozstrzyganie takich nieporozumień.

Ghostwriting i guest authorship: Jako *ghostwriting* (autorstwo widmo) traktujemy przypadki, gdy osoba, która wniosła istotny wkład w powstanie publikacji, nie jest uznana za autora lub, w przypadku czysto technicznego wkładu niewystarczającego do uznania autorstwa. Osoba ta nie jest wymieniona w publikacji. *Guest authorship* (autorstwo gościnne) jest sytuacją odwrotną, gdy osoba pojawia się w publikacji jako autor, mimo niewielkiego wkładu lub wręcz nieuczestniczenia w procesie powstawania pracy naukowej.

Afiliacja autora: Wszelkie afiliacje w formie papierowej powinny reprezentować instytucję (instytucje), z którymi każdy autor jest obecnie powiązany. Zatajenie lub wprowadzające w błąd informacje dotyczące afiliacji autora traktujemy jako wykroczenie.

Działania podejmowane w sprawach dotyczących autorstwa

Zarzuty, oskarżenia i podejrzenia dotyczące kwestii autorstwa, takie jak niewłaściwy wkład, zmiany autorstwa, ghostwriting i guest authorship, powinny być dokładnie zbadane przez Zespół Redakcyjny. Procedura jest podobna do czynności podejmowanych w przypadku podejrzenia plagiatu w zgłoszonych tekstach i opublikowanych artykułach. W przypadku udowodnionych uchybień Redaktor Naczelny odrzuca nadesłany tekst lub wycofuje opublikowaną pracę. Wyjaśnienie wycofania artykułu powinno zostać opublikowane jak najszybciej obok streszczenia artykułu na jego stronie www, a przed tytułem artykułu, gdziekolwiek może się on pojawić na stronie internetowej czasopisma, zamieszczona zostanie informacja [RETRACTED]. W przypadku braku wystarczających dowodów lub w przypadkach zakwalifikowanych jako wykroczenie mniejszej wagi, sprostowanie powinno zostać opublikowane w kolejnym numerze czasopisma oraz na stronie internetowej czasopisma.

KONFLIKT INTERESÓW

Konflikt interesów występuje, gdy autor (lub instytucja autora), recenzent lub redaktor ma powiązania finansowe lub osobiste, które mogą niewłaściwie wpływać na jego działania. Takie relacje są również znane jako *podwójne zobowiązania*, *konflikt interesów* lub *konflikt lojalności*. Obejmują one zarówno te o znikomym, jak i te o dużym potencjale wpływania na osąd akademicki. Konflikt interesów może istnieć niezależnie od tego, czy dana osoba jest tego świadoma. Relacje finansowe, takie jak zatrudnienie, doradztwo, honoraria, płatne ekspertyzy

.....

są najłatwiejszymi do zidentyfikowania konfliktami interesów i najczęściej podważają wiarygodność czasopisma i autorów. Jednak konflikty mogą wystąpić z innych powodów, takich jak relacje osobiste, rywalizacja akademicka oraz pasja polityczna i intelektualna.

W przypadku wystąpienia konfliktu interesów, każdy autor i recenzent ma obowiązek zadeklarować go przed złożeniem artykułu lub przyjęciem go do recenzji. Zespół redakcyjny powinien ocenić każdy taki indywidualny przypadek w celu podjęcia decyzji o przyspieszeniu procesu publikacji lub odrzuceniu pracy do recenzji.

PUBLIKACJA ZBĘDNA

Istnieją dwa główne przypadki, w których czasopismo kwalifikuje tekst jako *publikację zbędną*: a) gdy więcej niż jeden artykuł zawiera te same dane, hipotezy, interpretacje lub wnioski bez pełnego odsyłacza oraz b) gdy jeden artykuł (w całości lub podzielony na kilka części) został złożony do dwóch lub więcej czasopism pod tym samym lub różnym tytułem.

Zeszyty Cyrylo-Methodiańskie nie przyjmują tekstów do powtórnego publikowania. Czasopismo zastrzega sobie jednak prawo do opublikowania tłumaczenia artykułu już opublikowanego, który zostanie oceniony przez Zespół Redakcyjny jako merytoryczny. W takim przypadku tekst powinien zawierać pełny opis pierwotnego źródła i daty wydania.

ERRATA, SPROSTOWANIA I WYCOFANIE ARTYKUŁU

Zeszyty Cyrylo-Methodiańskie stosują się do wytycznych COPE dotyczących wycofywania publikacji (: **Wersja 2: listopad 2019**).

Czasopismo ponosi odpowiedzialność za opublikowanie **erraty** (zawiadomienia o ważnym błędzie popełnionym przez czasopismo) lub **sprowstowania** (zawiadomienia o ważnym błędzie popełnionym przez autora / autorów) w przypadku stwierdzenia istotnego bądź drobnego błędu w opublikowanym artykule. Poprawki wprowadzane są możliwie jak najszybciej obok streszczenia artykułu na jego stronie www. Publikowane są po dyskusjach pomiędzy redaktorami i za zgodą autora / autorów. W przypadku współautorstwa wszyscy współautorzy muszą podpisać uzgodnioną treść sprostowania.

Wycofanie opublikowanego artykułu rozważa się w udowodnionych przypadkach znaczących błędów (błędnej interpretacji danych, manipulacji danymi, plagiatu lub jakiegokolwiek formy poważnego uchybienia). Z wnioskiem o wycofanie publikacji mogą wystąpić autor / autorzy, czytelnicy, instytucja lub członek Zespołu Redakcyjnego. We wszystkich przypadkach wycofanie dotyczy odrębnego artykułu w czasopiśmie i jest wydawane przez Zespół Redakcyjny. Ostateczna decyzja o wycofaniu artykułu należy do Redaktora Naczelnego.

Wycofanie artykułu: a) nie oznacza usunięcia artykułu ze strony internetowej czasopisma; b) identyfikuje się za pomocą następujących elementów:

- informacji [RETRACTED] przed tytułem artykułu, gdziekolwiek może się on pojawić na stronie internetowej czasopisma;
- informacji ze znakiem wodnym [RETRACTED] na każdej stronie pliku PDF artykułu.

Wycofanie publikacji powinno nastąpić możliwie jak najszybciej po stwierdzeniu przez Redakcję poważnych błędów w artykule. Każdy proces wycofania powinien obejmować dyskusję z autorem / autorami i wśród redaktorów. O ile to możliwe, treść wyjaśnienia decyzji o wycofaniu publikacji jest uzgadniana z autorem / autorami.

Każde wycofanie artykułu powinno:

- zostać wyraźnie zidentyfikowane jako wycofanie;
- zostać wydane przez Zespół Redakcyjny;
- zawierać wskazanie powodu / powodów wycofania.

ZASADY POUFNOŚCI

Recenzenci i redaktorzy proszeni są o zachowanie zgłoszeń w pełnej poufności. Również w przypadku dochodzeń dotyczących nadużyć Redakcja powinna zachować maksymalną poufność. Wszystkie szczególne przypadki wymagające ujawnienia czyjejs tożsamości poza osobami zaangażowanymi w dochodzenie w ramach Zespołu Redakcyjnego powinny być zaakceptowane przez Redaktora Naczelnego; takie przypadki nie są traktowane jako naruszenie poufności.

W przypadku naruszenia zasad poufności Redaktor Naczelny wszczyna postępowanie wyjaśniające w Zespole Redakcyjnym i ewentualnie w Komitecie Redakcyjnym. W przypadku stwierdzenia winy oskarżonego i jego instytucji Redaktor Naczelny informuje o tym fakcie pisemnie. Jeżeli osoba, która dopuściła się przewinienia jest pracownikiem Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Redaktor Naczelny może zaproponować nałożenie sankcji dyscyplinarnych przez odpowiednie jednostki (np. Instytut, Wydział lub Komisję Dyscyplinarną).

WYKORZYSTANIE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

Zeszyty Cyrylo-Metodiańskie nie zachęcają do wykorzystania narzędzi Sztucznej inteligencji (AI) w analizie danych i treści manuskryptu dotyczących celu, zakresu, hipotez i wniosków badania. Z uwagi na to, że udowodnienie użycia narzędzi Sztucznej inteligencji w zgłoszonym manuskrypcie jest dla Redakcji niezwykle trudne, zdajemy sobie sprawę, że nie jesteśmy w stanie nałożyć żadnych sankcji w przypadku podejrzeń o prowadzenie badań humanistycznych wspomaganych przez Sztuczną inteligencję. Autorzy ponoszą pełną odpowiedzialność za treść swoich prac oraz za wszelkie naruszenia zasad etyki publikacyjnej.

REKLAMA I FINANSOWANIE

Zeszyty Cyrylo-Metodiańskie są wydawane przez :**Wydawnictwo UMCS**. Jako niekomercyjne e-czasopismo są w całości finansowane przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Czasopismo traktuje reklamę, finansowanie zewnętrzne i darowizny jako opcje, jednak nie wpływające w żaden sposób na cele i politykę Zespołu Redakcyjnego. Odrzucamy wszelkie reklamy lub finansowanie, które wprowadzają odbiorców w błąd lub budzą podejrzenia co do zasad etycznych czasopisma.

OPŁATY

Czasopismo nie pobiera od autorów żadnych opłat za składanie, recenzowanie, przetwarzanie i publikację tekstów. Wszelkie przypadki domagania się przez przedstawicieli czasopisma, a nawet sugestie pobierania opłat lub uzyskiwania innych korzyści w celu złożenia / przyspieszenia procesu publikacji są traktowane jako poważne wykroczenia i muszą być zgłaszane do odpowiedniej instytucji.

SAMODZIELNA ARCHIWIZACJA PRAC PRZEZ AUTORÓW

Autorzy mogą umieszczać swoje opublikowane prace w Internecie (np. w repozytoriach instytucjonalnych lub na swojej stronie internetowej) po ich ukazaniu się w Zeszytach Cyrylo-Methodiańskich.

SANKCJE

Sankcje mogą być stosowane tylko w przypadku wystąpienia dowodów na mniejsze lub poważne przewinienie. Mogą one obejmować: list wyjaśniający do autora / autorów w przypadku rzeczywistego niezrozumienia zasad; list z ostrzeżeniem co do przyszłego postępowania; pismo do kierownika instytucji naukowej lub finansującej. Informacje o przypadkach nadużyć mogą ponadto zostać opublikowane w kolejnym numerze czasopisma oraz na stronie internetowej czasopisma. Może to nastąpić po formalnym wycofaniu przedłożonego lub opublikowanego artykułu.

Czasopismo nie stosuje innych sankcji dyscyplinarnych wobec autorów, którzy dopuścili się udowodnionego przewinienia. Może jedynie podnosić wątpliwości i sugerować dalsze działania odpowiednich instytucji.

W przypadku uchybień popełnionych przez redaktora lub recenzenta, Redaktor Naczelny kieruje pismo formalne zarówno do sprawcy, jak i do kierownika jego instytucji.

Każdy członek Kolegium Redakcyjnego lub Rady Naukowej powinien ponadto zgłosić swoje podejrzenie indywidualnego lub zbiorowego przewinienia lub nadużycia ze strony Zespołu Redakcyjnego (w tym Redaktora Naczelnego i Zastępcy Redaktora).

JAK ZGŁASZAĆ WĄTPLIWOŚCI

Każdy, kto uważa, że artykuły publikowane przez Zeszyty Cyrylo-Methodiańskie nie zostały wykonane zgodnie z zasadami naszego Oświadczenia o etyce publikacji i nadużyciach, powinien zgłosić swoje wątpliwości do **Redaktora Naczelnego** lub **Dyrektora Wydawnictwa UMCS**.